

8.6. *Iris germanica* Stânjenelul

Puccinia iridis Rugina stânjenelului

Simptome. Boala se manifestă pe frunze. Pe acestea se formează pustule pulverulente, de culoare brună-gălbuie, rotunde sau eliptice, înconjurate de pete gălbui, situate paralel cu nervurile. Pustulele reprezintă uredosorii ciupercii. Spre sfârșitul verii, apar pustule negricioase care constituie teleutosorii (Fig.173).

Fig. 173. *Puccinia iridis*: teleutosori pe frunze.

Agentul patogen. Boala este produsă de ciuperca *Puccinia iridis* (fam. **Pucciniaceae**, ord. **Uredinales**; tab. 11). Uredosporii sunt sferici sau elipsoidali, de 18-37 x 16-27 μm , cu membrana fin echinulată, de culoare galbenă-brună. Teleutosporii sunt elipsoidali, bicelulari, de 30-52 x 14-22 μm , cu membrana de culoare brună (Fig. 17). Transmiterea bolii, de la un an la altul, se face prin uredospori și mai puțin prin teleutospori.

Profilaxie și terapie. Ca măsuri preventive, se recomandă: tăierea și distrugerea frunzelor puternic atacate; rărirea tufelor prea dese, în scopul asigurării unei aerisiri bune și pentru evitarea excesului de umiditate, favorabil dezvoltării bolii. Pentru combaterea chimică, se aplică tratamente chimice cu diferite fungicide: **Plantvax 75 WP** 0,20%; **Bayleton 5 WP** 0,10%; **Polyram combi** 0,20%; **Dithane M45** 0,20%.

Heterosporium pruneti
Pătarea frunzelor de stânjenel

Simptome. Boala se manifestă pe frunze. Pe acestea apar, de primăvara până toamna, pete alungite sau eliptice, de mărimi diferite, izolate sau confluențe. Primele pete se formează spre vârful frunzelor și se extind treptat spre baza limbului. La început, petele sunt gălbui, iar mai târziu sunt cenușii-brune și sunt înconjurate de o margine de culoare mai închisă. Pe suprafața petelor de boală se formează sporulația brună-negricioasă a ciupercii (Fig. 174).

Când atacul este intens, frunzele se îngălbenesc și se usucă.

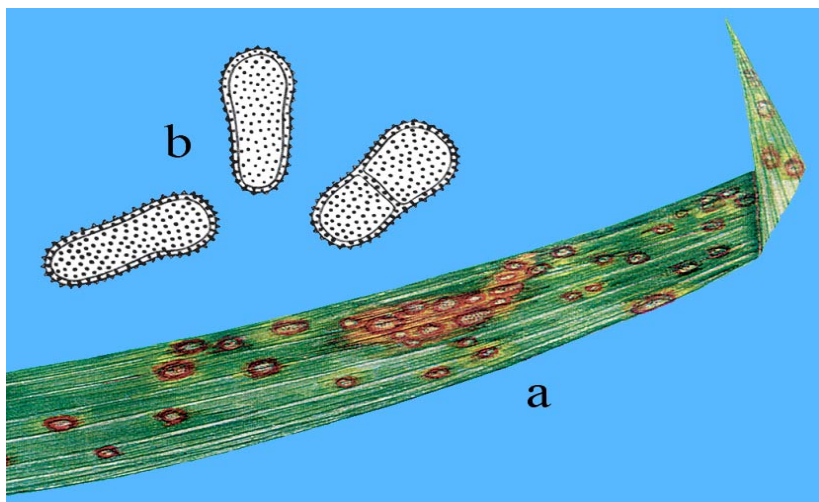

Fig. 174. *Heterosporium pruneti*:
a. simptome pe frunze; b. conidii.

Agentul patogen. Pătarea frunzelor de stânjenel este cauzată de ciuperca *Heterosporium pruneti* (fam. **Davidiellaceae**, ord. **Capnodiales**;

tab. 10). Pe conidioforii bruni, septați, noduroși, asociați în tufe, se formează conidiile cilindrice, rotunjite la capete, 2-3 septate, cu membrana de culoare galbenă-brună și prevăzută cu echinulații. Conidiile măsoară 38-55 x 14-18 μm . Atacul este favorizat de umiditatea ridicată din aer și sol.

Profilaxie și terapie. Ca măsuri preventive, se recomandă: tăierea frunzelor bolnave în timpul perioadei de vegetație și distrugerea lor; asigurarea condițiilor agrotehnice necesare dezvoltării în condiții bune a plantelor; adunarea și distrugerea resturilor de plante, la sfârșitul perioadei de vegetație. În anii favorabili bolii, se aplică tratamente chimice cu diferite produse fitosanitare: **Dithane M45** 0,20%; **Captadin 50 PU** 0,25% și altele.

8.7. *Yucca filamentosa*

Iuca

Coniothyrium concentricum

Pătarea frunzelor

Simptome. Atacul se manifestă în special pe frunzele mai bătrâne, pe care apar pete eliptice sau circulare, de 1-2 cm în diametru, izolate sau confluențe (Fig. 175).

Fig. 175. *Coniothyrium concentricum*:
pete foliare cu picnidii punctiforme.